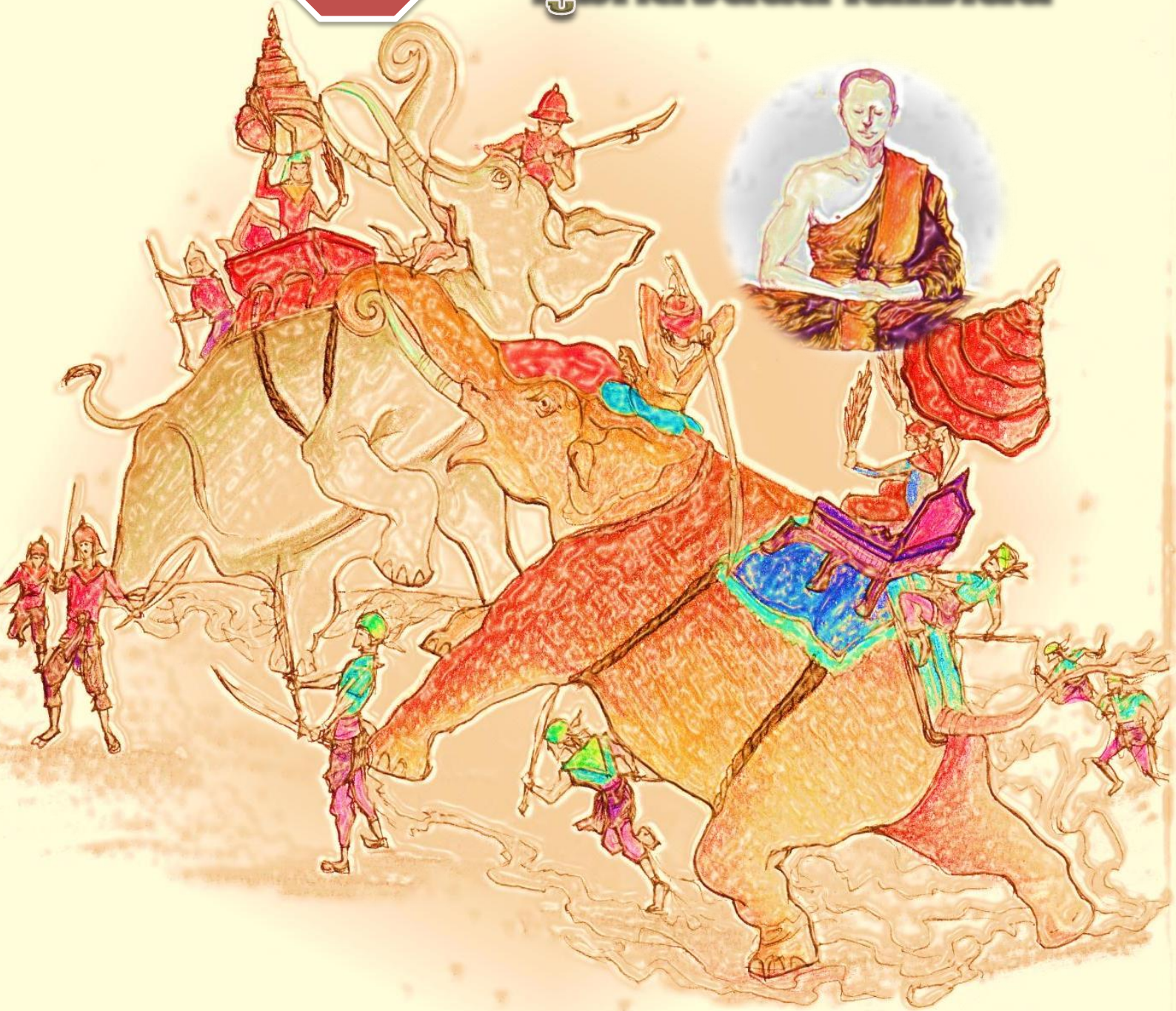

ชุดการสอนประกอบการ์ตูนเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

เล่มที่
๑

ภูมิหลังนั้นสำคัญไฉน

โดย นางสุพิศ กลิ่นบุปผา
โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๙
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ในยุคแห่งการแสวงหาข้อมูลความรู้เอกสารประกอบการเรียนรู้นักเรียนมีมากมายทั้งนี้เพราะเอกสารต่าง ๆ คือปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ในอนาคต ครูจึงจัดทำชุดการสอนประกอบการ์ตูน เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย นี้ขึ้นโดยได้นำสาระความรู้มาผูกเรื่องราวเป็นการ์ตูนประกอบที่สนุกสนานเพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจง่าย นักเรียนจะได้ซึมซับสาระความรู้ผ่านความบันเทิงจากบทสนทนาของตัวละครในการ์ตูนภายในเล่ม ซึ่งชุดการสอนประกอบการ์ตูน เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ท๓๒๑๐๒ มีทั้งหมด ๗ เล่ม ดังนี้

- เล่มที่ ๑ เรื่อง ภูมิหลังนั้นสำคัญไฉน
- เล่มที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยไพเราะเพราะลิลิต
- เล่มที่ ๓ เรื่อง รู้คิดแปลความ ตีความตามเนื้อหา
- เล่มที่ ๔ เรื่อง ภาษาถอดความงดงามนัก
- เล่มที่ ๕ เรื่อง รู้หลักสร้างสมาส-สนธิคำ
- เล่มที่ ๖ เรื่อง เนื้อหานำทางสร้างความคิด
- เล่มที่ ๗ เรื่อง พินิจคุณค่าภาษาศิลป์

ครูหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุดการสอนประกอบการ์ตูน เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย จะสามารถจุดประกายให้นักเรียนได้เฝ้าหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการอ่านวรรณคดีต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	๒
คำชี้แจงสำหรับครู.....	๔
คำชี้แจงสำหรับนักเรียน.....	๕
สาระ/มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด.....	๖
แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง.....	๗
ใบความรู้ เรื่อง ความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง.....	๑๒
ใบกิจกรรมที่ ๑ ความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง.....	๑๖
ใบกิจกรรมที่ ๒ จุดมุ่งหมายและที่มาของเรื่อง.....	๑๗
แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง ความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง.....	๑๘
บรรณานุกรม.....	๒๑
ผนวก.....	๒๒
เฉลย.....	๒๓

ดำใจเองสำหรับบุตร

บทเรียนเล่มนี้เรียกว่าชุดการสอนประกอบบารัณฑุณ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย เป็นชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตนเอง ชุดการสอนประกอบบารัณฑุณจะทำหน้าที่เสมือนผู้สอน ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติตามคำชี้แจงและคำสั่งอย่างเคร่งครัดจึงจะเกิดผลดีต่อการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและนักเรียนต้องปฏิบัติแต่ละกิจกรรมดังนี้

๑. ขั้นตอนการใช้ชุดการสอนประกอบบารัณฑุณ

๑.๑ ครูเตรียมและสำรวจความพร้อมของชุดการสอนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

๑.๒ ครูศึกษาเนื้อหาและลำดับขั้นตอนของชุดการสอนให้เข้าใจชัดเจน

๑.๓ ครูอธิบายให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ในการใช้ชุดการสอนเพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของชุดการสอน

๑.๔ ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ ก่อนที่จะศึกษาเนื้อหา

๑.๕ การทำแบบฝึกแต่ละครั้งนักเรียนควรมีส่วนร่วม เช่น ร่วมคิดอภิปราย ตรวจผลงานและสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง

๑.๖ ครูบันทึกผลทุกครั้งที่นักเรียนทำแบบฝึก เพื่อสังเกตพัฒนาการของนักเรียน

๑.๗ ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ

๒. ขณะที่นักเรียนศึกษาชุดการสอนประกอบบารัณฑุณ หากผู้เรียนมีปัญหาสามารถปรึกษาครูผู้สอนได้ โดยครูจะทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและให้คำชี้แนะเท่านั้น

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

บทเรียนเล่มนี้เรียกว่าชุดการสอนประกอบการ์ตูน เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย เป็นชุดการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง ชุดการสอนประกอบการ์ตูนจะทำหน้าที่เสมือนผู้สอน ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติตามคำชี้แจงและคำสั่งอย่างเคร่งครัดจึงจะเกิดผลดีต่อการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา และนักเรียนต้องปฏิบัติแต่ละกิจกรรมดังนี้

๑. ชุดการสอนประกอบการ์ตูนใช้เวลา ๒ ชั่วโมง เป็นชุดการสอนเล่มที่ ๑ เรื่อง ภูมิหลังนั้นสำคัญไฉน จะเป็นเนื้อเกี่ยวกับความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

๒. ผู้เรียนศึกษาคำแนะนำในการใช้ชุดนักเรียน

๓. ผู้เรียนศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของชุดนักเรียน

๔. ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน และตรวจคำตอบจากแบบเฉลย

๕. ผู้เรียนทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในชุดการสอนประกอบการ์ตูนต่อไปนี้

๕.๑ ศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่องพระประวัติสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส

๕.๒ ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๑ และตรวจคำตอบจากแบบเฉลย

๕.๓ ศึกษาใบความรู้ที่ ๒ เรื่องที่มาของเรื่อง จุดมุ่งหมายในการแต่ง และความหมายของคำว่า “ตะเลงพ่าย”

ว่า “ตะเลงพ่าย”

๕.๔ ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๒ แล้วตรวจคำตอบจากแบบเฉลย

๖. ขณะที่ศึกษาชุดการสอนประกอบการ์ตูน หากผู้เรียนมีปัญหาสามารถปรึกษาครูผู้สอนได้

อ่านคำชี้แจงให้เข้าใจนะ
จะได้ทำใบงานได้ครบถ้วน

ชุดการสอนประกอบการ์ตูน เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
เล่มที่ ๑

เรื่อง ภูมิหลังนั้นสำคัญไฉน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เมื่อศึกษาชุดการสอนประกอบการ์ตูนแล้วผู้เรียนสามารถ
บอกประวัติผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง และจุดหมายในการแต่งได้

สาระสำคัญ

การอ่านวรรณคดีแต่ละเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ประวัติผู้แต่ง เพื่อให้เข้าถึงแก่นของเรื่อง
แล้วนำมาประกอบการวิเคราะห์เหตุการณ์เรื่องราวภายในเรื่องว่าผู้แต่งต้องการมุ่งเน้นไปในทิศทางใด
อีกทั้งยังเป็นการยกย่องชื่นชมและรำลึกคุณงามความดีความรู้ความสามารถของผู้แต่งที่ได้สร้างสรรค์มรดก
ทางภาษาไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้และเกิดความภาคภูมิใจในฝีมือคนไทย

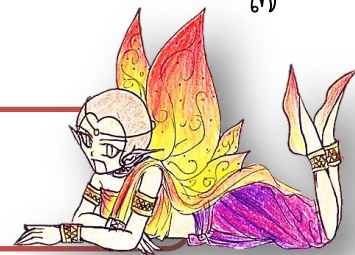
มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ท.๕.๑	วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิต
ม.๕-๖/๒,	ของสังคมในอดีตท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มี
ม.๕-๖/๖	คุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ผู้นิพนธ์เรื่องลิลิตตะเลงพ่ายคือใคร

ก. กรมพระยาเดชาดิศร

ข. กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

ค. กรมพระปรมานุชิตชิโนรส

ง. กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์

๒. ผู้นิพนธ์ลิลิตตะเลงพ่ายมีความเชี่ยวชาญพิเศษในด้านใด

ก. โหราศาสตร์

ข. การประพันธ์โคลงและฉันท์

ค. การเทศน์มหาชาติ

ง. รัฐศาสตร์

๓. องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ได้ประกาศยกย่องสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรสเป็นบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นด้านใด

ก. จอมปราชญ์แห่งแผ่นดิน

ข. รัตนกวีแห่งกรุงรัตนโกสินทร์

ค. เอตทัคคะแห่งกรุงรัตนโกสินทร์

ง. บุคคลผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรมระดับโลก

๔. ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของผู้แต่งที่แต่งเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

ก. เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

ข. สดุดีพระเกียรติสมเด็จพระนเรศวรมหาราชและสมเด็จพระเอกาทศรถ

ค. เพื่อต่างวรรณคดีสดุดีพระมหากษัตริย์เช่นเดียวกับลิลิตยวนพ่ายในสมัยอยุธยา

ง. ต้องการบรรยายชัยชนะครั้งยิ่งใหญ่ของฝ่ายไทยในการทำสงครามระหว่างไทยกับพม่า

๕. วัดใดถือเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของโลก และมีตำรายาต่าง ๆ จารึกไว้

ก. วัดอรุณราชวราราม

ข. วัดพระศรีสรรเพชญ์

ค. วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ง. วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

๖. วรรณคดีในข้อใดที่สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรสไม่ได้เป็นผู้แต่ง

ก. ลิลิตพระลอ

ข. ร่ายมหาเวสสันดรชาดก

ค. สมุทรโฆษคำฉันท์

ง. กฤษณาสอนน้องคำฉันท์

๗. คำว่า ตะเลง ในลิลิตตะเลงพ่ายหมายถึงชนชาติใด

ก. มอญ	ข. ยวน
ค. พม่า	ง. เขมร

๘. พระมหาอุปราชของพระเจ้าหงสาวดีองค์ใดที่มาบูรณปฏิสังขรณ์วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหารและต้องพ่ายแพ้ถึงแก่พระชนม์

- ก. พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนอง
ข. พระเจ้าหงสาวดีนันทบุเรง
ค. พระเจ้าหงสาวดีมังนอทา
ง. พระเจ้าหงสาวดีตะเบงชเวตี้

ใช้บทประพันธ์ต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ ๙-๑๐

ก. เสรีจันตพัฒน์พระยาศรี	จอมอโยธยา- ยะเอย
องค์อัครสมมุติ	เทพไท
นเรศวรรัตนมงกุฏ	เกศกษัตริย์ สยามฤา
หวังอยู่คู่ชเรศไว้	พากฟ้าดินเฉลิม
ข. บรรยายกลภาพยัแสง	สมญา ไฉน
สมลักษณ์เล่ห์เสาวนา	เรื่องรู้
“ตะเลงพ่าย”เพื่อตะเลง	ปรา-ชเยศ พระเอย
เสน่หาฤทธิสองราชผู้	ศึกข้างกลางสมร
ค. ล่วงถึงบพิตรผู้	เกลิงถวัลย์- ราชย์ฤา
คือพุทธบรรพชาศรัทธา	สืบสร้าง
เชิญดอดอกยันทันท์	ทวยโหงว นีนา
เลอย่าลาญชีพล้าง	หนึ่งครั้งขอเผื่อ
ง. กรมหมื่นนุชิตเชื้อ	กวีวร
ชินรส มิ่งมสิศร	เสกให้
ศรีสุคต พจนสุนทร	เกลิงลักษณ์ นีนา
ขัตติยวงศ์ ผจจโชนฐิไ	สืบหล้าอย่าคุณย์
จ. แจ้งเหตุแห่งเหือดซึ่ง	โนมนัส
จึงพระวันรัตวัด	ป่าแก้ว
ถวายพระพรบรรศรีสวัสดิ์	สว่างโหงว ทานนา
นฤพาทินฤภัยแผ้ว	ผ่องพันอันตราย

๙. บทประพันธ์ข้อใดบอากุณมุ่งหมายในการแต่ง

ก. ข้อ ข

ข. ข้อ ค

ค. ข้อ ก และ ค

ง. ข้อ ข และ ง

๑๐. บทประพันธ์ข้อใดกล่าวสดุดีสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

ก. ข้อ ก

ข. ข้อ ข

ค. ข้อ ค และ ง

ง. ข้อ ง และ ข

กระดาศคำตอบ
แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ภูมิหลังนั้นสำคัญไฉน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				
คะแนนเต็ม			๑๐	
คะแนนที่ได้				

บรรยากาศในชั้นเรียน ห้อง ม. ๕/๑๑

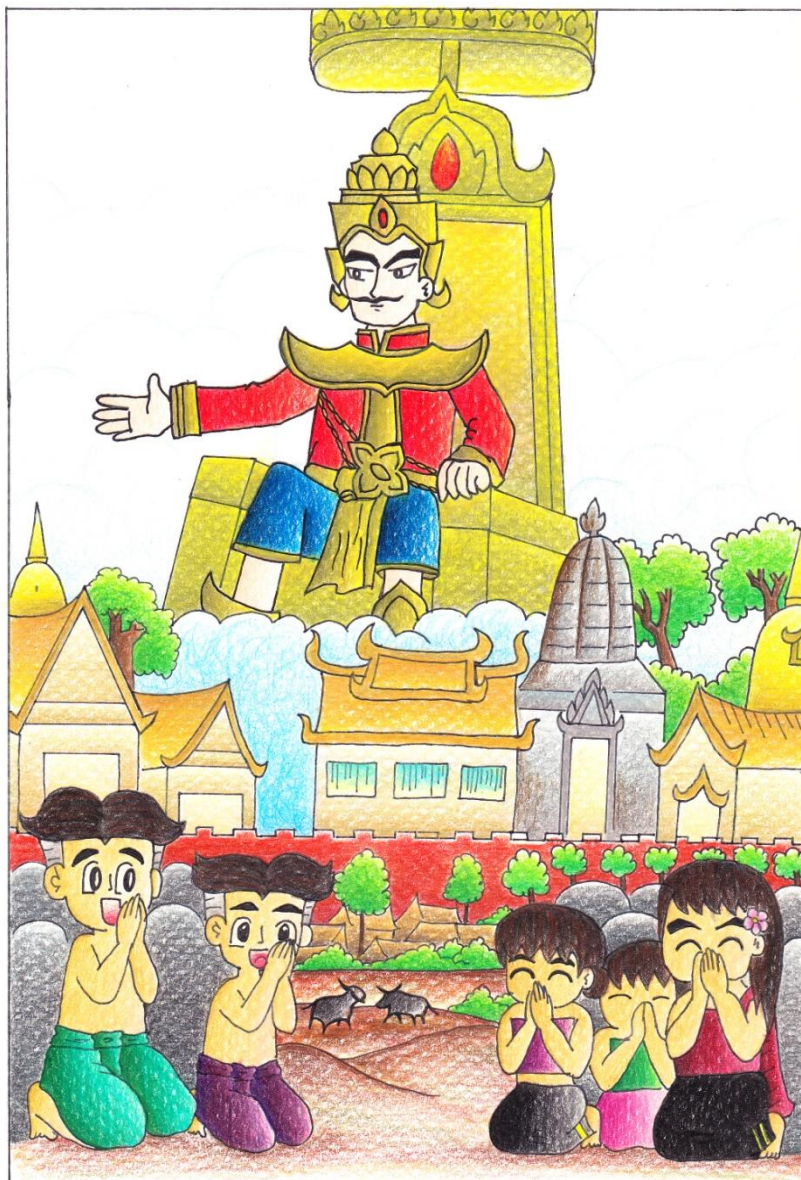
วันนี้เรียนวรรณคดี อลเวง ครื้นเครง วุ่นวายหน่อย ๆ เมื่อคุณครูให้อาพล แนะนำหนังสือ “ลิลิตตะเลงพ่าย”

ลิลิตตะเลงพ่าย เป็นวรรณคดีเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช โดยดำเนินเรื่องตาม พระราชนิพนธ์พงศาวดารกรุงศรีอยุธยา เรื่องตั้งแต่สมเด็จพระมหาธรรมราชาเสด็จสวรรคต จนถึงตอนที่พระนเรศวรทรงกระทำยุทธหัตถีกับพระมหาอุปราชาของพม่าและพระมหาอุปราชาสิ้นพระชนม์

ใบความรู้ที่ ๑.๑ เรื่อง ความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง

ลิลิตตะเลงพ่าย เป็นวรรณคดีเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช โดยดำเนินเรื่องตามพระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา เรื่องตั้งแต่สมเด็จพระมหาธรรมราชาเสด็จสวรรคต จนถึงตอนที่พระนเรศวรทรงกระทำยุทธหัตถีกับพระมหาอุปราชาของพม่าและพระมหาอุปราชาสิ้นพระชนม์ใน พ.ศ. ๒๑๓๕

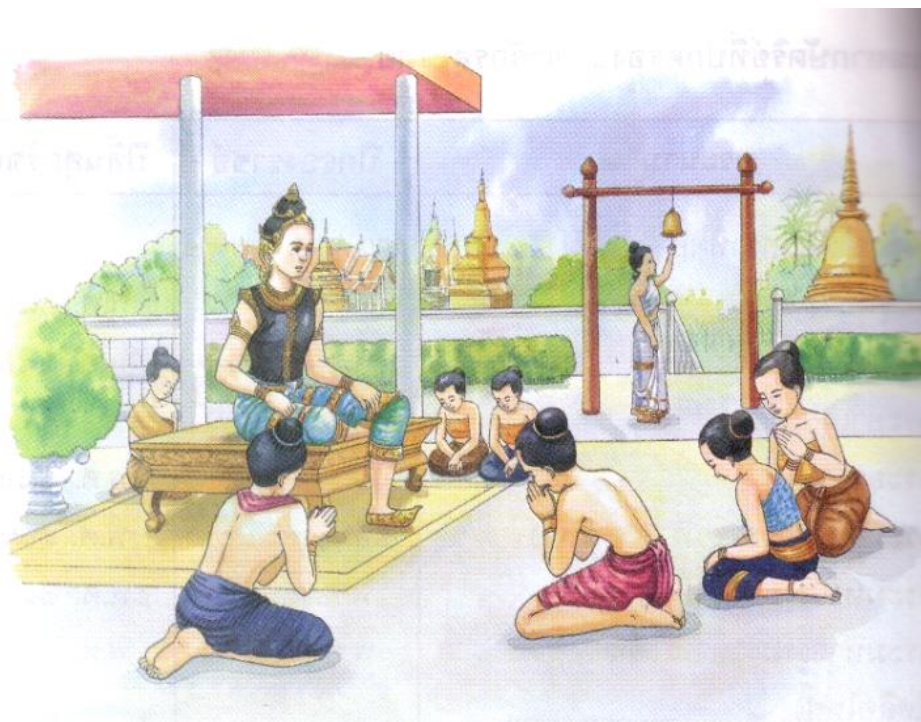
สาเหตุการนิพนธ์เพราะสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรสทรงชื่นชมในวีรกรรมของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช โดยต่างแนวเดียวกับลิลิตยวนพ่าย ซึ่งมีมาก่อนตั้งแต่สมัยพระบรมไตรโลกนาถ

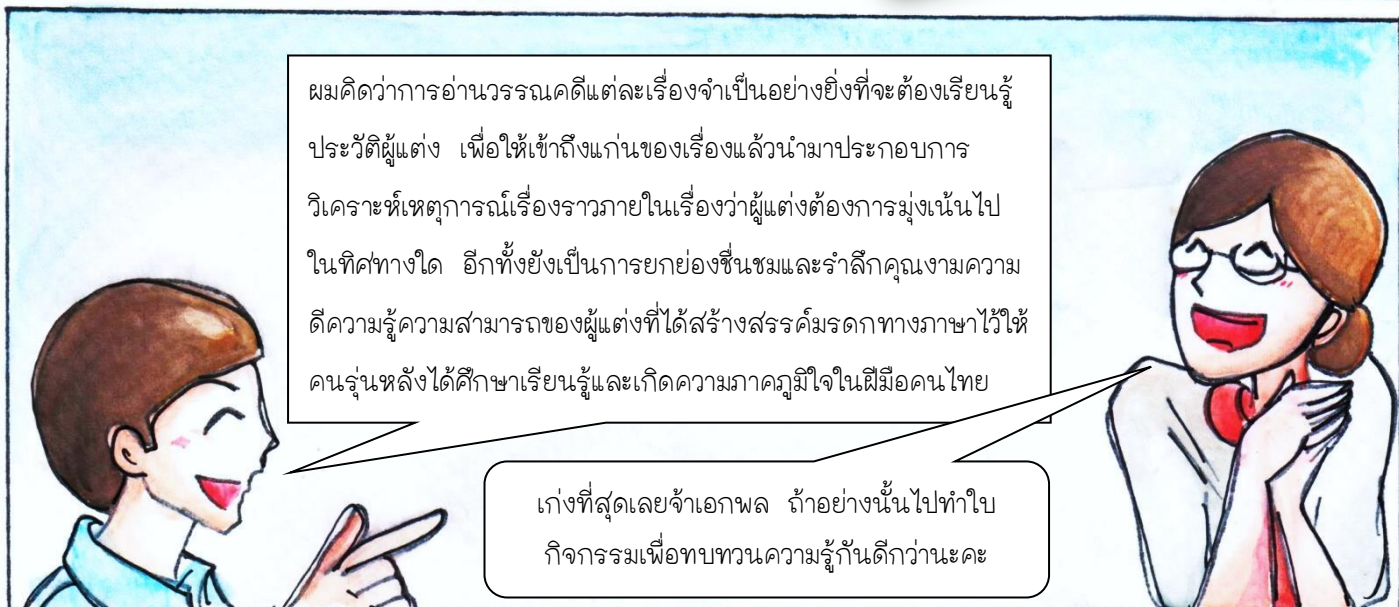
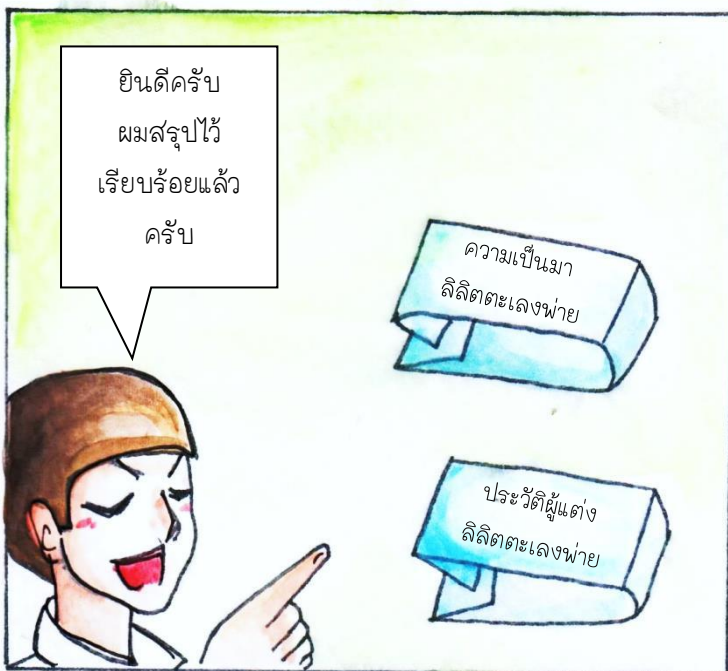
ผู้นิพนธ์เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย คือ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ทรงเป็น พระโอรสองค์ที่ ๒๘ ในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช(รัชกาลที่ ๑) พระมารดา คือ เจ้าจอมมารดาจ้อย ต่อมาได้เลื่อนเป็น “ท้าวทรงกันดาล” เป็นตำแหน่งผู้รักษาการคลังใน เป็นที่ไว้วาง พระราชหฤทัยในพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) ทรงประสูติเมื่อวันเสาร์ เดือนอ้าย ขึ้น ๕ ค่ำ ปีมะแม จุลศักราช ๑๑๕๒ ตรงกับวันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๓๓๓ และมีพระนามเดิมว่า พระเจ้าลูกยาเธอพระองค์เจ้าชายวาสุกรี เมื่อปีพ.ศ. ๒๓๔๕ ในสมัยรัชกาลที่ ๑ พระองค์เสด็จออกบวชเป็น สามเณรเมื่อพระชนมายุเพียง ๑๒ พรรษา

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔) เสด็จขึ้นเสวยราชสมบัติแล้วทรงมีพระราชโองการประกาศเลื่อน “กรมหมื่นนุชิตชิโนรส ครีสุคตชัตติยวงศ์” ให้ดำรงตำแหน่งสกลมหาสังฆปริณายก ณ วันศุกร์ ขึ้น ๔ ค่ำ เดือน ๙ ปีฉลู จุลศักราช ๑๒๑๓ (พ.ศ. ๒๓๙๔) และได้เลื่อนเป็น “กรมหมื่นนุชิตชิโนรส ครีสุคตชัตติยวงศ์” ซึ่งมีพระอิสริยยศสูงขึ้นตามลำดับ คือ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงสถาปนากรมสมเด็จพระปรมาณุกุชิตชิโนรสเป็น “สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมาณุกุชิตชิโนรส” เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๔ พระองค์ทรงเชี่ยวชาญทั้งคดีโลกและคดีธรรม และเชี่ยวชาญด้านอักษรศาสตร์เป็นอย่างยิ่ง มีผลงานพระนิพนธ์ต่าง ๆ มากมาย เช่น ลิลิตตะเลงพ่าย กฤษณาสอนน้องคำฉันท์พระปฐมสมโพธิกถา ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก ๑๑ กัณฑ์ สรรพสิทธิ์คำฉันท์ สมุทโฆษคำฉันท์ เป็นต้น และทรงเป็นพระอาจารย์ของเจ้านายหลายพระองค์ เช่น รัชกาลที่ ๓ และรัชกาลที่ ๔ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมาณุกุชิตชิโนรส ทรงมีพระชนมายุอยู่ในสมัยรัชกาลที่ ๔ เพียง ๒ พรรษา ก็ประชวรด้วยพระโรคชรา และสิ้นพระชนม์เมื่อวันศุกร์ เดือนอ้าย ขึ้น ๙ ค่ำ ปีฉลู เบญจศก จุลศักราช ๑๒๑๕ เวลาบ่าย ๓ โมง ตรงกับวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๓๙๖ สิริรวมพระชนมายุได้ ๖๙ พรรษา พระองค์อยู่ในสมณเพศตลอดพระชนม์ชีพ รวมพระชนม์ในร่มกาสาวพัสตร์ได้ ๕๒ พรรษา สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมาณุกุชิตชิโนรส ทรงได้รับการยกย่องจากองค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ ว่าเป็นบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมระดับโลก

ใบกิจกรรมที่ ๑

เรื่อง ความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเติมคำตอบในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส เป็นพระโอรสองค์ที่ ๒๘ ของ
2. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส มีพระนามเดิมว่า
3. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ผนวชและจำพรรษาอยู่ที่
4. ตัวอย่างผลงานพระนิพนธ์ในสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ได้แก่
5. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ทรงได้รับการสถาปนาพระอิสริยยศสูงสุดในรัชสมัย.....
6. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส เป็นสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์นับเป็นเชื้อพระวงศ์พระองค์แรก แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ที่มีสมณศักดิ์สูงสุดในทางพุทธศาสนา
7. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ไม่เคยทรงนิพนธ์งานหลักขนบประเภท.....
8. วรรณคดีเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย แต่งขึ้นในรัชสมัย
9. พระราชพงศาวดารฉบับที่มีอิทธิพลต่อการแต่งวรรณคดีเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย คือ
10. กล่าวกันว่าสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ทรงนิพนธ์วรรณคดีเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ให้คู่กับวรรณคดีเฉลิมพระเกียรติที่มีชื่อเสียงที่สุดในสมัยอยุธยาเรื่อง

ใบกิจกรรมที่ ๒

จุดมุ่งหมาย ที่มาของเรื่อง

ลองเติมคำลงในช่องว่างต่อไปนี้ดีกว่านะคะ

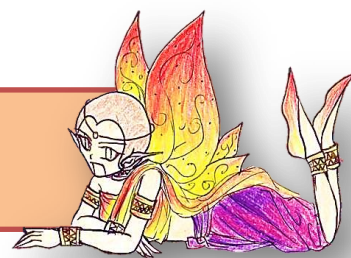

๑. ตະเลงหมายถึงชนชาติ.....
๒. เนื้อเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย ได้มาจาก.....
๓. ลิลิตตะเลงพ่ายแต่งขึ้นในโอกาส.....
๔. จุดประสงค์สำคัญในการแต่งลิลิตตะเลงพ่ายคือ
๕. ไทยเรียกกษัตริย์พม่าว่า พระเจ้าหงสาวดี เพราะ.....
๖. ลิลิตตะเลงพ่ายเป็นเนื้อเรื่องเกี่ยวกับ.....
๗. ความหมายของ ตະเลงพ่าย คือ.....

ลองตอบคำถามข้างบนนี้ก่อนนะ
จะได้รู้ว่าจำเรื่องราวที่ฉันเล่าได้ไหม

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ได้ประกาศยกย่องสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรสเป็นบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นด้านใด

ก. เขตภาคเหนือแห่งกรุงรัตนโกสินทร์	ข. รัตนกวีแห่งกรุงรัตนโกสินทร์
ค. จอมปราชญ์แห่งแผ่นดิน	ง. บุคคลผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรมระดับโลก

๒. วัดใดถือเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของโลก และมีตำรายาต่าง ๆ จารึกไว้

ก. วัดอรุณราชวราราม	ข. วัดพระศรีสรรเพชญ์
ค. วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม	ง. วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

๓. ผู้นิพนธ์เรื่องลิลิตตะเลงพ่ายคือใคร

ก. กรมพระยาเดชาดิศร	ข. กรมพระปรมานุชิตชิโนรส
ค. กรมพระยาดำรงราชานุภาพ	ง. กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์

๔. ผู้นิพนธ์ลิลิตตะเลงพ่ายมีความเชี่ยวชาญพิเศษในด้านใด

ก. โหราศาสตร์	ข. รัฐศาสตร์
ค. การเทศน์มหาชาติ	ง. การประพันธ์โคลงและฉันท์

๕. คำว่า ตะเลง ในลิลิตตะเลงพ่ายหมายถึงชนชาติใด

ก. มอญ	ข. พม่า
ค. ยวน	ง. เขมร

๖. ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของผู้แต่งที่แต่งเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

ก. เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
ข. สดุดีพระเกียรติสมเด็จพระนเรศวรมหาราชและสมเด็จพระเอกาทศรถ
ค. เพื่อต่างวรรณะคดีสดุดีพระมหากษัตริย์เช่นเดียวกับลิลิตยวนพ่ายในสมัยอยุธยา
ง. ต้องการบรรยายชัยชนะครั้งยิ่งใหญ่ของฝ่ายไทยในการทำสงครามระหว่างไทยกับพม่า

๗. พระมหาอุปราชของพระเจ้าหงสาวดีองค์ใดที่มาถูกรานไทยและต้องพ่ายแพ้ถึงแก่พระชนม์

ก. พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนอง
ข. พระเจ้าหงสาวดีนันทบุเรง
ค. พระเจ้าหงสาวดีมังนอทาเส่อ
ง. พระเจ้าหงสาวดีตะเบงขะเวตี้

๘. วรรณคดีในข้อใดที่สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรสไม่ได้เป็นผู้แต่ง

ก. ลิลิตพระลอ	ข. ร่ายมหาเวสสันดรชาดก
ค. สมุทรโฆษคำฉันท์	ง. กฤษณาสอนน้องคำฉันท์

ใช้บทประพันธ์ต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ ๙-๑๐

ก. เสรีจแลดงพระยศเจ้า
องค์อดีตรัสมมุติ
นเรศวรรัตนมงกุฏ
หวังอยู่คู่ชเรศไว้	จอมอยุธ- ยาเอย
เทพไท้
เกดกำษัตริย์ สยามฤา
ฟากฟ้าดินเนลิม
ข. บรรยายกาลกายบิเสสรัง
สมลักษณ์แลห์เสาวนา
“ตะเลงพ่าย”เพื่อตะเลง
เล่นอฤทธิสองราชผู้	สมญา ไฉน
เรื่องรู้
ปรา-ชเยศ พระเอย
ศึกช้างกลางสมร
ค. ล่วงถึงบพิตรผู้
คือพุทธบรรพชัสรรพ์
เชิญดอคอยทนต์
เลอย่าลาญชีพล้าง	เถลิงถวัลย์- ราชย์ฤา
สืบสร้าง
ทวยโทษ นี้นา
หนึ่งครั้งขอเผื่อ
ง. กรมหมื่นนุชิตเชื้อ
ชิโนรส มีมมหิศร
ศรีสุคต พจนสุนทร
ชัตติวงศ์ ผจงโษษฐไว้	กวีร
เสกให้
เถลิงลักษณ์ นี้นา
สืบหล้าอย่าคุณย์
จ. แฉ่งเหตุแห่งเหือดซึ้ง ในมนัส
จึงพระวันรัตวัด
ถวายพรบวรศรีสวัสดิ์
นฤทุกขึ้นฤยแผ้ว	ป่าแก้ว
สว่างโทษ ทานนา
ผ่องพันอันตราย

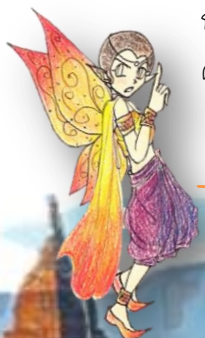
๙. บทประพันธ์ข้อใดกล่าวสดุดีสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

ก. ข้อ ข	ข. ข้อ ก
ค. ข้อ ค และ ง	ง. ข้อ ง และ ข

๑๐. บทประพันธ์ข้อใดบอกจุดมุ่งหมายในการแต่ง

ก. ข้อ ข	ข. ข้อ ค
ค. ข้อ ก และ ค	ง. ข้อ ข และ ง

คิดให้ดี ๆ นะคะ

กระดาศคำตอบ
แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง ภูมิหลังนั้นสำคัญไฉน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				
คะแนนเต็ม			๑๐	
คะแนนที่ได้				

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๔). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย.
 กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
 ----- . (๒๕๕๘). วรรณคดีวิจักษ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
 ภาสกร เกิดอ่อนและคณะ. (๒๕๕๔) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทยวรรณคดีและวรรณกรรม.
 กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

เฉลย

แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ภูมิหลังนั้นสำคัญไฉน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑			X	
๒		X		
๓				X
๔	X			
๕				X
๖	X			
๗			X	
๘		X		
๙				X
๑๐	X			

ใบงานที่ ๑

เรื่อง ความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเติมคำตอบในช่องว่างให้ถูกต้อง

๑. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส เป็นพระโอรสองค์ที่ ๒๘ ของ
..... พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
๒. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส มีพระนามเดิมว่า
..... พระองค์เจ้าวาศุภศิริ
๓. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ผนวชและจำพรรษาอยู่ที่
..... วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
๔. ตัวอย่างผลงานพระนิพนธ์ในสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ได้แก่
..... กฎหมายสอนน้องควั่นท์ พระปฐมสมโพธิกถา ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก ๑๑ กัณฑ์
..... สรรพสิทธิ์ควั่นท์ สมุทรโฆษควั่นท์ เพลงยาวเจ้าพระ โคลงด้นปลื้มขจรวัดพระเชตุพน
๕. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ทรงได้รับการสถาปนาพระอิสริยยศสูงสุดในรัชสมัย
..... พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
๖. สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส เป็นสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่
แห่งกรุงรัตนโกสินทร์นับเป็นเชื้อพระวงศ์พระองค์แรก แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ที่มีสมณศักดิ์สูงสุดในทางพุทธศาสนา
๗. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ไม่เคยทรงนิพนธ์งานลักษณะประเภท
..... กลอนแปด
๘. วรรณคดีเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย แต่งขึ้นในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
๙. พระราชพงศาวดารฉบับที่มีอิทธิพลต่อการแต่งวรรณคดีเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย คือ
..... พระราชพงศาวดารฉบับพันจันทนุมาศ
๑๐. กล่าวกันว่าสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ทรงนิพนธ์วรรณคดีเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
ให้คู่กับวรรณคดีเฉลิมพระเกียรติที่มีชื่อเสียงที่สุดในสมัยอยุธยาเรื่อง
..... ยวนพ่ายโคลงด้น

เฉลย

ใบงานที่ ๒

จุดมุ่งหมาย ที่มาของเรื่อง และความหมายของชื่อเรื่อง

๑. มอญ
๒. จดหมายเหตุดและพระราชพงศาวดาร
๓. ฉลองดีกวดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
๔. ขึ้นชมในวีรกรรมของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
๕. เพราะพม่าได้ครองเมืองหงสาวดีซึ่งเคยเป็นเมืองหลวงของมอญ
๖. กล่าวถึงประวัติศาสตร์ไทย ตอนที่พระนเรศวรขึ้นครองราชย์ และทรงกระทำยุทธหัตถีกับพระมหาอุปราชา แม่ทัพพม่า และทรงได้ชัยชนะ
๗. มอญและพม่าพ่ายแพ้

มาดูเฉลยกัน

เฉลย

แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง ภูมิหลังนั้นสำคัญไฉน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				X
๒			X	
๓		X		
๔				X
๕		X		
๖	X			
๗		X		
๘	X			
๙		X		
๑๐				X

